

Diplomová práce Evy Habrychové
„Databáze sídel na mapách III. vojenského mapování“

posudek oponenta DP

Západočeská univerzita v Plzni

Doručeno: 17.06.2016

ZCU 017318/2016

listy: 5 přílohy:

druh:

zcupes f 47786

Diplomová práce Evy Habrychové je zaměřena na návrh a naplnění databáze sídel zobrazených na mapách III. vojenského mapování. Téma je aktuální z pohledu využití informací zobrazených na starých mapách pro výzkum vývoje krajiny a osídlení v minulosti. Cíle práce jsou velmi stručně popsány v kapitole Úvod.

Bohužel v práci chybí rešeršní kapitola, která by zhodnotila situaci jak u nás, tak v zahraničí v oblasti digitalizace a vektorizace map vojenských mapování. Tomu odpovídá i seznam použitých zdrojů, který se víceméně omezuje na příspěvky pracoviště na ZČU v Plzni nebo na historické práce věnující se vojenským mapováním. Chybí srovnání či analýza konkurenčních snah o zpracování a georeferencování III. vojenského mapování (zabývá se jím např. VÚGTK).

V první kapitole se diplomantka věnuje popisu stávající databáze sídel, která byla vytvořena v předchozích kvalifikačních pracích obhájěných na ZČU. Druhá kapitola se pak věnuje popisu samotného II. vojenského mapování. Na str. 19 je popsán rozdíl v délce oblouku rovnoběžky a jí příslušné tětivy. Domnívám se, že důležitější by bylo uvedení maximálního vzepětí oblouku oproti tětivě, které by mohlo ovlivnit kartografické souřadnice. Na str. 20 je uvedeno, že vzhledem k meridiánové konvergenci se mění rozměry mapových listů. To je jistě pravda ve směru rovnoběžek. Co ale ovlivňuje rozdíl ve směru poledníků?

Třetí kapitola se věnuje sídlům na mapách III. vojenského mapování. Velmi pěkně jsou zpracovány jednotlivé značkové klíče a jejich vývoj. Čtvrtá kapitola se věnuje zpracování vybrané sady mapových listů. Bohužel chybí informace o původu mapových listů (kde jsou uloženy originály, příp. signatury jednotlivých položek) a o jejich digitalizaci, která může ovlivnit analyzovanou přesnost. Do detailu je popsán postup vektorizace i možné problémy a jejich řešení. K vektorizaci byl vybrán software Kokeš a jeho formát STX. Nebylo by vhodnější použít nějaký GIS software a data ukládat přímo do nějaké databáze? Autorka by se tak vyhnula poněkud krkolomnému ukládání atributů do položky „kód“. Na straně 40 je zmíněno, že kód kategorie sídel byl ukládán jako celá část výšky vektorizovaného bodu. Asi by mělo být přesněji uvedeno, že se jedná o výšku písma a také uvést v jakých jednotkách se výška měřila. Obdivuhodný je počet vektorizovaných sídel; autorka musela strávit obrovské množství času touto činností. Na obr. 4.2 je prezentována rozdílná kvalita tisku map. Nemůže čitelnost ovlivnit také kvalita digitalizace? Zmíněno je využití map II. vojenského mapování se stránky www.mapy.cz. Proč nebylo využito přímo georeferencových listů, které pomocí WMS poskytuje Národní geoportál INSPIRE?

Pátá kapitola pěkně hodnotí dosaženou přesnost jednotlivých prvků mapy. Šestá kapitola se věnuje úpravám datového modelu databáze sídel a následující kapitola analýzám nad touto databází. Jsou použity poměrně složité SQL dotazy, které prokazují dobrou znalost databází.

V přílohách k práci jsou k dispozici histogramy souřadnicových odchylek, schéma datového modelu a dále podrobný návod na zpracování mapových listů. U toho by bylo dobré předem zdůraznit pro koho je tento návod určen. Z textu vyplývá, že patrně pro studenty ZČU. V příloze č.4 je zobrazena mapa zaniklých obcí. Poněkud nevhodné je kartografické

vyjádření, kde se jednotlivé znaky překrývají. Také měřítko doplňkové mapy má netradiční dělení po 37,5 km.

Celkově lze konstatovat, že cíle práce byly splněny a autorka musela zpracovat velké množství dat, která budou jistě využitelná v dalším výzkumu. Své připomínky jsem zmínil přímo v textu. Závěrem práci doporučuji k obhajobě a navrhuji stupeň hodnocení

- velmi dobře -

Doplňující otázka: Jak se autorka dívá na možnosti využití OCR či metod obrazové korelace pro automatizované zpracování analyzovaných dat, které by jí mohly usnadnit manuální práci?

V Praze 15. června 2016

doc. Ing. Jiří Cajthaml, Ph.D.